# Oświadczenie złożone
# przez senatorów
# Halinę Biedę, Beatę Małecką-Liberę, Agnieszkę Gorgoń-Komor, Henryka Piotra Siedlaczka, Wojciecha Koniecznego, Andrzeja Dziubę, Ryszarda Majera, Andrzeja Kalatę, Piotra Masłowskiego, Zygmunta Frankiewicza, Joannę Sekułę, Macieja Kopca i Gabrielę Morawską-Stanecką
# na 42. posiedzeniu Senatu
# w dniu 25 września 2025 r.

Oświadczenie skierowane do ministra finansów i gospodarki Andrzeja Domańskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Uniwersytet Śląski w Katowicach realizuje kluczową dla regionu inwestycję, jaką jest budowa Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności (CBB). Projekt ten ma strategiczne znaczenie nie tylko dla samej uczelni, lecz także dla całego województwa śląskiego, zwłaszcza w kontekście procesów transformacji regionu oraz konieczności rozwoju nowoczesnych gałęzi nauki i gospodarki.

CBB ma stać się jednym z filarów nowoczesnej infrastruktury badawczej, wspierającej innowacje w obszarze biotechnologii, ochrony środowiska, biologii molekularnej oraz rozwoju zielonych technologii, które są niezbędne w sytuacji odchodzenia od przemysłu ciężkiego i energetyki węglowej. Co ważne, CBB będzie stanowić zaplecze eksperckie, które w sytuacjach kryzysowych może wspierać m.in. działania związane z bezpieczeństwem biologicznym, wzmacniając tym samym obronność państwa. Nie bez znaczenia jest także zapobieganie depopulacji regionu oraz migracji talentów naukowych.

Według przedstawionych danych finansowych na skutek zmian cen na rynku budowlanym znacząco wzrósł koszt tej kluczowej dla rozwoju województwa śląskiego inwestycji. Wartość inwestycji określona we wniosku o dofinansowanie z FESL wynosiła 210 milionów zł. Prawie 135 milionów zł uczelnia pozyskała ze środków unijnych przekazanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Wkład własny uczelni to ponad 75 milionów zł. Niestety, wartość rynkowa inwestycji, oszacowana wstępnie przed ogłoszeniem postępowania przetargowego, po uwzględnieniu kosztów obowiązkowej waloryzacji wzrosła do ok. 360 milionów zł. Zachodzi więc potrzeba uzupełnienia zgromadzonych środków o 150 milionów zł.

W związku z tym zwracamy się do pana ministra z wnioskiem:

— o wsparcie przez Ministerstwo Finansów tej strategicznej inwestycji, która jest nie tylko projektem naukowo-badawczym, lecz także elementem transformacji gospodarczej Śląska;

— o rozważenie objęcia CBB finansowaniem ze środków centralnych (w tym w formie obligacji Skarbu Państwa), co pozwoliłoby na pełne wykorzystanie przyznanych środków unijnych i uniknięcie ryzyka niewykorzystania dotacji z powodu braku wystarczającego wkładu własnego.

Budowa Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności wpisuje się w priorytety polityki państwa dotyczące transformacji energetycznej, zielonej gospodarki oraz wspierania badań naukowych i innowacji. CBB to inwestycja wychodząca naprzeciw wyzwaniom regionu. Do jej zadań należeć będzie wzmacnianie obronności, w tym wspieranie obszarów medycyny i analityki medycznej na wypadek ataku zbrojnego, a także wspieranie rolnictwa, zwłaszcza produkcji roślinnej, co wzmocni nasze bezpieczeństwo żywnościowe. W kontekście postępujących zmian klimatycznych istotne jest także wspieranie działalności badawczej w zakresie bezpieczeństwa wodnego oraz badań dotyczących rekultywacji terenów zdegradowanych.

Zaniechanie realizacji tej inwestycji groziłoby utratą szansy na stworzenie nowoczesnego zaplecza badawczego, które mogłoby służyć naszemu regionowi i całej Polsce. Wybudowanie ośrodka w kolejnych latach byłoby bez porównania trudniejsze. W obecnie trwającej unijnej perspektywie finansowej możliwe jest uzyskanie wysokiego poziomu dofinansowania – do 85%. Warunkiem skorzystania z tej perspektywy jest jednak wybudowanie obiektu i oddanie go do użytku do roku 2029. W kolejnej perspektywie UE województwo śląskie stanie się województwem przejściowym, co oznacza znacznie niższy poziom dofinansowania, a spodziewany dalszy wzrost cen na rynku spowoduje także wzrost kosztów tejże inwestycji.

Halina Bieda Beata Małecka-Libera

Agnieszka Gorgoń-Komor
Henryk Piotr Siedlaczek
Wojciech Konieczny
Andrzej Dziuba
Ryszard Majer
Andrzej Kalata
Piotr Masłowski
Zygmunt Frankiewicz
Joanna Sekuła
Maciej Kopiec
Gabriela Morawska-Stanecka